

Examen med bedste Charakter giver fortrinnsviis Ret, saa har det aabenbart opfordret Hs. Maa-
 jestret til at lade det overtræde Loven, saa har
 det overtraadt Loven. Hvor vil den ærede
 Minister finde Grændsen, og hvem skal være
 den, der finder Grændsen? Seg veed nok, at
 man vil henvise os til Domstolene; men det
 gaaer ikke an; vi kunne ikke lade foretage Rigs-
 retsaction for at faae bestemt, hvilke Paragrapher
 af en Forordning man skal ansee for Lov og
 hvilke der skulle kunne forandres ad administrativ
 Wei. Det er jo meget simplere at komme med
 et Lovforslag, som siger: den Forordning op-
 hører at være Lov, og gaaer et saadant Lov-
 forslag igjennem, saa staaer det til Regjeringen
 at udgive accurat samme Bestemmelser som ad-
 ministrative Bestemmelser under Kongens Navn.
 Jeg har saa ofte gjort opmærksom paa, at
 der i ethvert Land maa bestaae en nøjagtig
 Forskjel mellem Lov og Anordning; Loven
 er det, der udgaaer fra den lovgivende Magt,
 Anordning er alene administrative Bestem-
 melser, som ligeoverfor alle Undergivne have
 den samme Betydning som Love — de have
 underkastet sig, at lyde de administrative Be-
 stemmelse — men som for Borgerne i M-
 mindelighed ikke gjælde længere, end de føle sig
 lovbundne derved. Det, som det forekommer
 mig, at man har overseet ved mit Forslag, det
 er, at det ikke giver Noget Paalæg, og det
 har derfor glædet mig at høre, at den ærede
 Rigsdagsmand for Kjøbenhavns Amts 8de Valg-
 kreds (Nimestad) er accurat af samme Mening
 iaar, som han var ifjor. Jeg er meget glad
 ved, at jeg idetmindste har hans Støtte med
 Hensyn til § 3 og, saavidt jeg skjønner, ogsaa
 med Hensyn til Ideen af § 2. Han kan ikke
 ret forstaae, hvorledes man kan sikke sig
 Dommere ved at gjøre et Overflag over An-
 tallet af de Personer, som kunne stille sig og
 vinde Afgang til Embederne; thi hvis Noget
 af dem, siger han, ved denne yderligere Prøve
 ikke bestaaer, saa vilde man ikke have det til-
 strækkelige Antal; men dette troer jeg aabenbart
 grunder sig paa en Misforstaaelse, jeg tør ikke
 sige Mangel paa Estertanke. Det ærede Medlem
 har gjort saamange Overflag, at han med Sikker-
 hed veed, at man altid lægger nogle Procent
 til for ikke at komme tilfjort, og saaledes, maa

man ogsaa bære sig ad her. Ingen kan sige
 med Sikkerhed, at der næste Aar vil behøves
 et saa og saa stort Antal Dommere, men man
 kan indenfor Nøiagtighedsgrændsen sige: Der
 vil næste Aar sandsynligviis idetmindste be-
 høves saamange, og lægger man 10 pCt. til,
 saa har man en paalidelig Overflagssum. Paa
 denne Maade bærer man sig ad med alle
 calculatoriske Størrelser, og paa denne Maade
 vil man altid kunne sikke sig et lille Overflud
 og overordentlig sjældent komme i nogen For-
 legenhed. Man kan jo ogsaa nu komme i For-
 legenhed, men saa maa man hjælpe sig med
 de Midler, man har. De vigtigste Indven-
 dinger, det ærede Medlem havde mod § 1,
 tror jeg hidrørte fra, at han ikke noksom har
 holdt fast ved det, som er Hensigten med For-
 slaget, og som jeg ogsaa tror er udtalt deri.
 Han sagde, at jeg havde talt om „Grene“ af
 Retsvidensskaben; men at han vilde kalde det
 Fag. Det kan gjerne være, at det Udtryk, jeg
 har valgt, ikke fuldkommen klart betegner det,
 jeg vilde betegne. Ved en „Green“ forstaaer
 jeg, at den er levende og hænger ved sin
 Stamme; Retsvidensskaben er her Stammen,
 deri har de af mig omtalte „Grene“ deres Rod, og
 derved er tilkjendegivet, at det ikke er noget af-
 sondret Fag, men en Green af et Hele, og altsaa
 ogsaa, hvad Forbringerne angaaer, maa fyldest-
 gjøres som en Green af det Hele. Jeg har,
 som sagt, ikke i denne Henseende paalagt Noget,
 og jeg har heller ikke, tør jeg sige, ved mit
 Forslag forhindret Vidensskaben fra at fremmes.
 Jeg skal gjøre den ærede Rigsdagsmand op-
 mærksom paa, at nogle af de berømteste Rets-
 lærde i Verden have været berømte i særskilte
 Grene af Retsvidensskaben, hvorover de have
 holdt Forelæsninger, som have været søgte rundt
 omkring fra alle Kanter i Europa. (En Stemme:
 Det finder ikke Sted her!) Nei, det er netop
 Sagen, at man ikke tænker paa her at holde
 Forelæsninger, som blive søgte fra hele Europa;
 Forelæsninger skulle kun staffe Examen; men
 det er derfor, man ikke kan sætte sig ind i
 min Idee. Jeg holder mig overbeviist om, at
 naar mit Forslag gaaer igjennem, vil Rets-
 vidensskabens Studium her blive meget mere
 frivilligt og søgt af dem, hos hvem der findes
 virkelige Spor af Lærdom og Videnskabelighed